

**KULTŪROS PAVELDO
DEPARTAMENTAS**

prie Kultūros ministerijos

**KĄ TURIU ŽINOTI
PRIEŠ ĮSIGYDAMAS
NEKILNOJAMĄJĮ
KULTŪROS PAVELDO
OBJEKTĄ?**

Šnipiškių g. 3, LT-09309 Vilnius
85 273 42 56 | centras@kpd.lt
www.kpd.lt

KOKS OBJEKTAS LAIKOMAS NEKILNOJAMUOJU KULTŪROS PAVELDO OBJEKTU?

Kultūros paveldo objektai – žemės sklypuose, sklypų dalyse, vandens, miško plotuose ar jų dalyse esantys statiniai ar kiti nekilnojamieji daiktai, kurie turi vertingųjų savybių ir kartu su jais priskirta teritorija yra atskiri daiktinės teisės objektai ar gali jais būti.

KOKIĄ INFORMACIJĄ APIE NEKILNOJAMĄJĮ KULTŪROS PAVELDO OBJEKTĄ TURĖČIAU ŽINOTI PRIEŠ JĮ ĮSIGYDAMAS?

Planuojant įsigyti kultūros paveldo objektą rekomenduotina:

1. Išsiaiškinti kultūros vertybių registre (<https://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>) arba Kultūros paveldo departamente prie Kultūros ministerijos (toliau – KPD, jo teritoriniuose skyriuose, ar objektas / daiktas įrašytas / neįrašytas į Kultūros vertybių registrą (toliau – Registras):
 - › jeigu neįrašytas – žinoti, kad gali būti inicijuojama įrašyti į Registrą ir skelbti savivaldybės ar valstybės saugomu objektu; kitu atveju – tai paprastas turtas;
 - › jeigu įrašytas – žinoti, kad privalomai taikomi Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įsta-

tymu ir Kilnojamojų kultūros vertybių apsaugos įstatymu (jei šiame objekte yra ir į Registrą įrašytų kilnojamojų vertybių) nustatyti reikalavimai.

2. Susipažinti su į Registrą įrašyto paveldo objekto apskaitos (pasas ar dosjė) dokumentais ir esamais apsaugos dokumentais (apsaugos reglamentas arba apsaugos specialusis planas); išsiaiškinti, ar paveldo objektas yra / nėra paskelbtas saugomu valstybės ar savivaldybės.

3. Susipažinti su šio objekto duomenimis Turto kadastre ir registre – juridinių faktų žyros, specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos (XIX sk.) ir kt. naudojimo apribojimai (pasitaiko, kad tų žymų nėra nebūna).

4. Savo planus ir norus numatomo pirkimo objekte galima išdėstyti projektiniuose pasiūlymuose (toliau – PP). Gavus KPD teritorinio skyriaus ir/ar savivaldybės paveldosaugos padalinio pritarimą gaunamos sąlygos teritoriniam planavimui, statinio techniniam projektui ir/arba tvarkybos darbų projektui (-ams) rengti. Rekomenduotina šiais PP pasinaudoti ir norint gauti kitų institucijų sąlygas – taip prieš panaudojant planavimo ir projektavimo lėšas, būtų suderinti šalių norai, reikalavimai, interesai.

KUR GALĖČIAU GAUTI INFORMACIJOS APIE NORIMĄ ĮSIGYTI NEKILNOJAMĄJĮ KULTŪROS PAVELDO OBJEKTĄ?

Informacija apie norimo įsigyti kultūros paveldo objekto vertingąsias savybes pateikiama Kultūros vertybių registre (<https://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>) pagal unikalų objekto kodą ir/arba pavadinimą, taip pat pagal adresą.

Informacija, kad žemės sklypui, statiniui ar kitam nekilnojamojam daiktui taikomi su kultūros paveldu susiję reikalavimai, pateikta Nekilnojamojo turto registre (*žyma apie specialias naudojimo sąlygas ir/arba apie juridinį faktą,*

kad daiktas registruotas Kultūros vertybių registre arba yra kultūros paveldo objekto ar vietovės teritorijoje ar apsaugos zonoje).

KOKIUS ĮSIPAREIGOJIMUS TURĖSIU VYKDYTI ĮSIGIJĘS KULTŪROS PAVELDO OBJEKTĄ?

Vadovaujantis Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (14 straipsnio 3 dalis), Kultūros paveldo objekto valdytojas privalo:

1. Prižiūrėti kultūros paveldo objektą, jo teritoriją, vietovę, laiku šalinti atsiradusius defektus ir apsaugoti statinius nuo neigiamo aplinkos poveikio; patalpose, kurių interjeras vertingas, palaikyti reikiamą mikroklimatą; laiku atnaujinti želdinius, šalinti savaime užaugančius augalus, teritorijoje šienauti žolę ir genėti medžius, valyti šiukšles, šalinti taršos šaltinius; istorinius želdynus – kultūros paveldo objektus prižiūrėti ir tvarkyti pagal Kultūros ministro patvirtintą paveldo tvarkybos reglamentą, skirtą istorinių želdynų tvarkybai ir suderintą su Aplinkos ministerija.

2. Už apsaugą atsakingai institucijai pranešti apie nekilnojamojo kultūros vertybei iškilusią grėsmę, kurios pats pašalinti nepajėgia arba tam neturi reikiamos kvalifikacijos ar leidimo.

3. Kultūros ministro nustatyta tvarka KPD, savivaldybės paveldosaugos padalinio, Valstybinės kultūros paveldo komisijos nariams ir pareigūnams ar jų įgaliotiems specialistams leisti apžiūrėti kultūros paveldo objektą ar vietovę, fiksuoti kultūros paveldo objekto ar vietovės būklę ir sutartomis sąlygomis atlikti tyrimus. Šiuo atveju šalis turi suderinti tyrimų trukmę, sklypų ribas, darbų atlikimo laiką ir nuostolių kompensaciją.

4. Savivaldybės paveldosaugos padaliniai pateikti saugomo objekto ar objekto, kuriam

padėta paskelbimo saugomu procedūra, tvarkybos projektus ir visus projektus, kurių įgyvendinimas paveiktų tokio objekto aplinką.

5. Sudaryti šio įstatymo ir kitų įstatymų reikalavimus atitinkančias sąlygas visuomenei lankyti ir pažinti nekilnojamojo kultūros vertybes.

6. Už apsaugą atsakingai institucijai leisti ženklinti kultūros paveldo objektą tipinėmis ir/ar individualiai sukurtomis lentomis ir rodyklėmis.

7. Įgyvendinti Kultūros ministro nustatytus apsaugos techninių priemonių įrengimo ir kitus neatidėliotinus saugojimo darbus.

KOKIA ATSAKOMYBĖ GRESIA UŽ ŠIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ NEVYKDYMĄ?

Asmenys, pažeidę kultūros paveldo apsaugos reikalavimus, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

Konkretus baudos dydis nustatomas atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį, mastą, atsakomybę lengvinančias, sunkinančias aplinkybes ir kitas reikšmingas aplinkybes. Jeigu yra atsakomybę lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių, bauda skiriama atsižvelgiant į jų skaičių ir reikšmingumą. Baudos dydžio mažinimas ar didinimas motyvuojamas baudą skiriančios institucijos nutarimu.

Atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad padarę pažeidimą asmenys savo noru užkirto kelią žalingoms pažeidimo pasekmėms, pašalino padarytą žalą.

Atsakomybę sunkinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad padarę pažeidimą asmenys kludė atlikti tyrimą, slėpė padarytą pažeidimą arba nurodžius nutraukti neteisėtus veiksmus, toliau pažeidinėjo kultūros paveldo apsaugos reikalavimus.